

2019

NATIONAL MALARIA ELIMINATION PROGRAM

**Implementation Guideline for
Case Based Investigation
(Revised)**

पत्र संख्या: २०७५/०७६
च. नं:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

फोन नं. ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np

पचली, टेकु
काठमाण्डौ, नेपाल

क) शंकास्पद औलो बिरामी देखिएमा (Suspected Malaria Case)

- १) रक्त नमुना परिक्षण गरी निदान गर्ने (RDT test kit प्रयोग गरेर वा Microscopy -Thick and Thin Smear परिक्षण ।
- २) RDT पोजेटिभ भएका सबै बिरामीको माइक्रोस्कोपबाट स्लाईड परिक्षणका लागि अनिवार्य रूपमा Thick and Thin Smear बनाउने र उक्त स्लाईडहरु परिक्षणका लागि नजिकको Microscopy Centre मा पठाउने (RDT परिक्षणको लागि Microscopy test सुविधा नभएका स्थानमा मात्र) ।
- ३) यदि बिरामीको रक्त नमुना परिक्षणमा P.Vivax or Mixed malaria (PV and PF) देखिएमा - सम्भव भएमा G6PD deficiency परिक्षण गर्ने । यदि G6PD deficiency परिक्षण सम्भव नभएमा National Treatment Protocol अनुसार बिरामीको नियमित अनुगमनमा उपचार गर्ने ।
- ४) बिरामीको रक्त नमुना परिक्षणमा P. Falciparum/Mixed malaria वा अन्य औलोको Parasite देखिएमा पनि National Treatment Protocol अनुसार उपचार गर्ने ।
- ५) औलो रोगीको निदान गर्ने स्वास्थ्य कर्मिद्वारा निदान पश्चात तुरुन्त (२४ घण्टाभित्र) Mobile SMS मार्फत वा MDIS Nepal नामक mobile App को प्रयोग गरी MDIS मा जानकारी गराउने ।

निःशुल्क रूपमा SMS र Apps मार्फत MDIS मा जानकारी गराउने तरिका:

SMS गर्दा शुरुमा **mal** टाईप गरी निम्न विवरणहरु **३६०४०** मा पठाउने ।

mal <space> District Name <space> Municipality <space> Ward No.<space> Patient Name <space> Patient Contact Number

App मार्फत जानकारी गराउन आफ्नो मोबाईलको Play Store वा App Store मा गई MDIS Nepal डाउनलोड गर्ने र उक्त App मा भए अनुसारको विवरणहरु भरी पठाउने ।

- ६) निदान भएका बिरामीको Investigation उसको बासस्थान मै गई गर्नुपर्ने भएता पनि उक्त बिरामीको विवरण अनिवार्य रूपमा मासिक प्रतिवेदन HMIS 9.3 / 9.4 / 9.5 मार्फत निदान भएको स्वास्थ्य संस्थाबाटै गर्ने/गर्न लगाउने
- ७) गुणस्तर सुनिश्चितता तथा नियन्त्रण (QA/QC) का लागि पोजिटिभ सबै बिरामी तथा नेगेटिभ भएका जम्मा बिरामीको कम्तिमा १० प्रतिशत स्लाईडहरु नियमितरूपमा समयमै तोकिएको स्थानमा पठाउने ।

gaur

Director

पत्र संख्या: २०७५/०७६
च. नं:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

फोन नं. ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np

पचली, टेकु
काठमाण्डौ, नेपाल

ख) औलो बिरामीको खोजपडताल (Case Based Surveillance)

- निश्चित भएको औलो रोगी (स्थानीय वा आयातित) SMS वा mobile Apps मार्फत प्राप्त जानकारी जति सक्थो चाँडो सुनिश्चित गरेर जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र वा बिरामी निश्चित भएको ३ दिन भित्र खोजपडताल (Case confirmation and investigation) रोगीको बासस्थामा नै गई तोकिएको ढाँचामा फारम गर्ने ।
- औलो रोगी आयातित वा स्थानीय के हो बिरामीको यात्रा गरेको इतिहासको आधारमा स्थानीय (स्वदेशमै संक्रमण भएको) वा आयातित (विदेशमा संक्रमण भएको) बर्गिकरण गर्ने । एक महिना भित्र औलो प्रभावित देशको यात्रा गरेको ब्यक्तिमा औलो रोग देखिएमा त्यस्ता बिरामीको बर्गिकरण आयातित भनी गर्ने ।
- खोजपडतालका क्रममा बिरामी आयातित वा स्थानीय तर नेपालको अन्य जिल्ला, स्थान वा वडामा संक्रमण भएको भन्ने भएमा त्यस स्थान वा वडाका सम्बन्धित निकायलाई (स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय पालिका) जानकारी गराई उक्त स्थानको खोजपडताल र आवश्यक कार्यका लागि अनुरोध गर्ने । यस कार्यका लागि औलो कार्यक्रमको **Surveillance** कार्यसंग सम्बन्धित ब्यक्तिहरूसंग समन्वय तथा सहयोग गर्न सकिनेछ । साथै बिरामीको परिवारका सबै सदस्यहरु तथा उसँग उक्त स्थानको यात्रा गरेका ब्यक्तिहरुको (co-traveler/co-worker) रक्त नमुना परीक्षण गर्ने । यदि खोजपडताल (Investigation) का क्रममा थप बिरामी भेटिएमा औलोका प्रकार निश्चित गरी National Treatment Protocol अनुसार उपचार गर्ने र Case Investigation Form भर्ने :
 - Pv
 - Pf
 - Mix (Pv+Pf)
 - Othersखोजपडताल (Investigation) का क्रममा co-traveler/co-worker मा औलो भेटिएमा उसको बासस्थान वरपर औलो हुनसक्ने स्थान (receptive area) छ भने त्यस स्थानमा कार्यरत FCHV लाई ज्वरोका कुनै पनि बिरामी आए तुरुन्त सम्बन्धित निकायमा जानकारीका लागि सचेत गराउने र औलो हुन सक्ने मौषममा Active Case Detection (ACD) गर्ने ।
- खोजपडतालका क्रममा बिरामी स्थानीय र त्यहि स्थान वा वडामा संक्रमण भएको भन्ने भएमा बिरामीको परिवारका सबै सदस्यहरु साथै उसको घरलाई केन्द्र बिन्दु मानेर २ कि.मि. वरपरका ५० घरधुरी (स्थानीय भौगोलिक परिवेसका आधारमा) का बासिन्दाहरुमा २ हप्ताभित्र ज्वरो आएको भएमा उक्त ज्वरोको जाँच तथा रक्त नमुना परीक्षण गर्ने । यदि खोजपडताल (Investigation) का क्रममा थप बिरामी भेटिएमा औलोका प्रकार निश्चित गरी National Treatment Protocol अनुसार उपचार गर्ने र Case Investigation Form भर्ने ।
- यसै गरी शुरुको बिरामी (Index case) तथा खोजपडताल (Investigation) का क्रममा भेटिएका औलो रोगीहरुले कम्तिमा १ महिना अघि नै औलोको औषधी खाईसकेको लिखित वा मौखिक प्रमाण पाईएमा, Relapse (Imported /Indigenous) भनी जनाउने ।
- उक्त औलो रोगीको Malaria Case Investigation Form (CIF) पुर्ण रुपमा भरी उक्त फारम यस कार्यक्रम हेर्ने जिम्मेवार ब्यक्तिलाई तुरुन्तै हस्तान्तरण गर्ने ।
- बिरामी खोजपडताल (Case based Investigation) का क्रममा थप पोजेटिभ बिरामीहरु भेटिएमा माथि उल्लेखित बुदा नं. ५ (क) को बमोजिम जानकारी गराउने ।

[Handwritten signature]

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
टेकु, काठमाण्डौ

[Handwritten signature]

Director

पत्र संख्या: २०७५/०७६
च. नं.

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

फोन नं. ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np

पचली, टेकु
काठमाण्डौ, नेपाल

ग) औलो बिरामीको खोजपड्तालमा सहभागि हुने सदस्यहरु

- स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको प्राविधिक (मे.अ./हे.अ./सि.अ.हे.व/अ.हे.व)..... १ जना
- ल्याब टेक्निसियन/ल्याब असिस्टेन्ट जिल्ला/स्थानीय स्वास्थ्य संस्था..... १ जना
- सम्बन्धित स्थानको महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका१ जना

नोट : उक्त खोजपड्ताल कार्यक्रममा रोगको गाम्भीर्यता र आवश्यकता अनुसार प्रदेश स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुखले निगरानी गर्नको लागि नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत एक जना मेडिकल अफिसर तथा स्थानीय स्तरमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सहभागीताका लागि अनुरोध गर्न सक्ने छन् साथै अनुगमनका लागि कार्यालय प्रमुख, जिल्लाको औलो कार्यक्रम फोकल पर्सन, गाँउपालिका/नगरपालिका स्वास्थ्य संयोजक/ उपसंयोजक तथा जनप्रतिनिधि बढिमा २ जना २ वटा स्थानसम्म प्रति महिनामा सहभागी हुन सक्नेछन् ।

Malaria case confirmation and investigation का लागि भ्रमण अवधि (Duration) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, भ्रमण खर्च नियमावली अनुसार तथा सम्बन्धित संस्थाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

घ) औलो बिरामी भेटिएको स्थानको खोजपड्ताल (Foci Investigation)

Active Case Detection (ACD) मा सहभागि हुने सदस्यहरु:

- स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको प्राविधिक (मे.अ./हे.अ./सि.अ.हे.व/अ.हे.व)..... १ जना
- ल्याब टेक्निसियन/ल्याब असिस्टेन्ट जिल्ला/स्थानीय स्वास्थ्य संस्था..... १ जना
- सम्बन्धित स्थानको महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका१ जना

नोट : Foci Investigation कार्यको अनुगमनका लागि प्रदेश स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख, जिल्लाको औलो कार्यक्रम फोकल पर्सन, गाँउपालिका/नगरपालिका स्वास्थ्य संयोजक/ उपसंयोजक तथा जनप्रतिनिधि बढिमा २ जना २ वटा स्थानसम्म प्रति महिनामा सहभागी हुन सक्नेछन् ।

- १) स्थानीय तथा आयातित बिरामी खोजपड्तालका क्रममा त्यहाँका बासिन्दा वा बिरामीका परिवारहरुमा पनि औलो भेटिएमा त्यस्तो स्थानलाई सम्भावित (Suspected) foci) मानी उक्त स्थानको आवश्यक खोजपड्ताल (Investigation) गर्ने ।
- २) खोजपड्तालका क्रममा बिरामीको परिवारका साथै उसको घरलाई केन्द्र विन्दु मानेर २ कि.मि. वरपरका ५० घरधुरी (स्थानीय भौगोलिक परिवेसका आधारमा) का बासिन्दाहरुमा २ हप्ताभित्र ज्वरो आएको भएमा उक्त ज्वरोको जाँच तथा रक्त नमुना परीक्षण उनीहरुको घरघर मै गर्ने ।
- ३) आयातित संक्रमणको हकमा काम गर्ने स्थानबाट भएको भए बिरामीको सम्पर्कमा आएका र खोजपड्तालका क्रममा रक्त परीक्षण गर्न छुटेका co-traveler/co-worker हरूमा ज्वरोको जाँच तथा रक्त नमुना परीक्षण गर्ने । यदि खोजपड्ताल (Investigation) का क्रममा थप बिरामी भेटिएमा त्यसको (औलोको) प्रकार निश्चित गरी National Treatment Protocol अनुसार उपचार गर्ने र Case Investigation Form भर्ने ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
टेकु, काठमाण्डौ

Director

पत्र संख्या: २०७५/०७६
च. नं:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

फोन नं. ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np

पचली, टेकु
काठमाण्डौ, नेपाल

- ४) Foci Investigation गर्ने क्रममा त्यस स्थानको Epidemiology तथा entomology संग सम्बन्धित जानकारी प्राप्त गर्नको लागि प्रदेश स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय स्वास्थ्य संस्था संग समन्वय गर्ने ।
- ५) Case Investigation वा Foci Investigation क्रममा थप बिरामी भेटिएमा त्यस्तो स्थानलाई Active Focus को रूपमा बर्गिकरण गरी हरेक बिरामीको बाँसस्थान, लामखुट्टेको फुल पार्ने ठाँउ तथा अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानको GPS को माध्यमबाट नक्शांकन गरी आवश्यक प्रतिकारात्मक सुझाव सहितको प्रतिवेदन प्रदेश स्वास्थ्य कार्यालयमा पेश गर्ने ।

प्रतिकारात्मक कार्यहरू (Responsive activities-RACD, IRS, LLINs distribution, Social mobilization, larvicide, Environment management) संचालन बिधि तथा प्रक्रिया ।

- Case Investigation वा Foci Investigation गर्दा ३ वा सो भन्दा बढि बिरामी भेटिएमा उक्त स्थानमा हरेक हप्ता २ पटकसम्म, बिरामी नभेटिएमा १५/१५ दिनको अन्तरमा २ पटकसम्म र त्यसमा पनि नभेटिएमा एक महिनाको १ पटक (औलो हुने मौसममा मात्र) नियमित रूपमा Active Case Detection (ACD) गर्ने । तर
- Case Investigation वा Foci Investigation गर्दा ३ भन्दा कम बिरामी भेटिएमा उक्त स्थानमा १५ दिनको अन्तरमा पहिलो महिना र त्यसबाट बिरामी नभेटिएमा औलो हुन सक्ने मौसम भरी प्रति महिना एक पटक ACD गर्ने ।
- औलो जाँचका लागि अस्थाई चेक पोष्ट स्थापना गर्नुका साथै आवश्यकता र उपयुक्तता अनुसार IRS, LLINs distribution, larvicide, Environment management जस्ता कार्य सरोकारवाला निकायको समन्वयमा संचालन गर्न सकिनेछ ।
- उक्त स्थानमा आवश्यक सामग्री तथा औषधिको नियमित आपूर्ति गर्ने , औलोबारे जनचेतना अभिवृद्धि तथा जनसहभागिता मूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।

- ६) Case Investigation वा Foci Investigation क्रममा थप बिरामी नभेटिएमा त्यस्तो स्थानको Focus Investigation form भर्ने तथा उक्त स्थानको FCHVs लाई ज्वरोका कुनै पनि बिरामी आए तुरुन्त सम्बन्धित निकायमा जानकारीका लागि सचेत गराउने र पहिलो महिना हरेक दुई हप्ताको अन्तरालमा र पछिका दुई महिना हरेक महिना ACD गर्ने ।

- ७) यसरी उक्त अवधि मा ACD वा PCD बाट बिरामी देखिएमा त्यस स्थानलाई Active Focus (सक्रिय) भनी बर्गिकरण गरी बुदा नं. १९ अनुरूप गर्ने ।

नोट: स्थानीय बिरामी देखिएको स्थानमा Case based Investigation गर्दा थप बिरामी नभेटिएता पनि Foci Investigation का क्रममा उक्त स्थानको epidemiological तथा entomological जानकारी औलोको लागि उपयुक्त देखिएमा Active Foci को रूपमा बर्गिकरण गरी बुदा (घ) को ५ अनुरूप गर्ने ।

औलो देखिएको स्थानहरूमा स्थानीय महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका मार्फत अनुगमन गराउने र नजिकको कुनै मानिसमा ज्वरोको लक्षण देखिएमा जिल्ला वा स्थानीय पालिकाको स्वास्थ्य संयोजकलाई जानकारी गराई खोजपड्ताल शुरू गर्ने ।

Director

पत्र संख्या: २०७५/०७६
च. नं:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

फोन नं. ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np

पचली, टेकु
काठमाण्डौ, नेपाल

औलो रोग देखिएको स्थान (FOCI Classification) को बर्गिकरण चरणहरू

रोग देखिएको स्थानको (FOCI) प्रकार	परिभाषा	बर्गिकरणका आधारहरू
सक्रिय (Active) स्थान	त्यस्तो स्थान जहाँ रोग सरिरहेको छ।	यस वर्ष औलोको स्थानीय विरामी निदान भएको अवस्थामा त्यस्तो स्थानलाई सक्रिय (Active Foci) भनी बर्गिकरणका गर्ने।
सम्भाव्य तर सक्रिय नरहेको (Residual non active focus) स्थान	३ वर्षको रोगको तथ्याङ्क हेर्दा यस वर्ष स्थानीय औलो रोगी निदान नभएको तर रोग हुन सक्ने सम्भाव्यता रहिरहेको स्थान।	विगत ३ वर्षको रोगको तथ्याङ्क हेर्दा स्थानीय विरामी अघिल्ला २ वर्षहरूमा निदान भएता पनि यस वर्ष निदान नभएको अवस्थामा त्यस्तो स्थानलाई सम्भाव्य तर हाल सक्रिय नभएको स्थान (Residual non Active Foci) भनी बर्गिकरणका गर्ने।
सम्भावना नभएको स्थान (Cleared Focus)	३ वर्षको रोगको तथ्याङ्क हेर्दा स्थानीय औलो रोगी निदान नभएको तथा रोग हुन सक्ने सम्भाव्यता पनि नरहेको स्थान।	विगत ३ वर्षको रोगको तथ्याङ्क हेर्दा स्थानीय विरामी निदान नभएको तर आयातित वा रोग बल्झिएको (Relapse) का विरामीमात्र निदान भएको अवस्थामा त्यस्तो स्थानलाई निश्क्रिय स्थान (Cleared Focus) भनी बर्गिकरण गर्ने।

gaur

Director